

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 8. december 2006

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering samlenotat vedr. Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-21. december 2006.

Med venlig hilsen

Marie Louise Flach de Neergaard

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

7. december 2006

FVM 402

SAMLENOTAT

Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. - 21. december 2006

---

1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2007 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger
- Politisk enighed
KOM (2006) 774

Side 3

2. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en aftale i form af brevveksling angående en foreløbig anvendelse af fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Danmarks regering og det grønlandske landsstyre på den anden side
Vedtagelse (formentlig som a-punkt)
KOM (2006) 727

Side 11

3. Forslag til Rådets forordning om en forvaltningsplan for fiskeriet efter rødspætte og tunge i Nordsøen
- Politisk enighed
KOM (2005) 714

Side 14

4. Økologisk produktionsmetode
  - a) Forslag til Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter
- Generel indstilling
  - b) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler (importordning)
- Vedtagelse

KOM (2005) 671

Side 20

5.   Udvikling af landbrugsmiljøindikatorer for overvågning af integreringen af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik
- *Rådets konklusioner (formentlig a-punkt)*
KOM (2006) 508

Side 32

6.   Strategi for Fællesskabets dyresundhedspolitik 2007-2013
- *Formandskabs konklusioner*
KOM-dokument foreligger endnu ikke

Side 35

7.   Forslag til Rådets direktiv om minimumsregler for beskyttelse af slagtekyllinger
- *Politisk drøftelse/vedtagelse*
KOM (2005) 221

Side 35

Punkterne 1 – 3 og punkt 5 hører under Fødevareministeriets ressort. Punkt 4 hører under Fødevareministeriets og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes ressort. Punkt 6 hører under Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes ressort og punkt 7 hører under Justitministeriets ressort.

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 19. - 21. december 2006

-
- 1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2007 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger
KOM (2006) 774**
-

Nyt notat.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse af de samlede tilladte fangstmængder (TAC) og kvoter for visse fiskebestande samt betingelser for disse fangstmængder for 2007 (TAC/kvote forslaget). Forslaget omfatter dels EU-bestande, herunder Svalbard, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande. Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2007 og fordele Fællesskabets rådighedsmængder til medlemslandene, samt fastsætte visse tekniske foranstaltninger for fiskeriet for 2007. Forslaget omfatter en videreførelse af den nuværende havdageordning i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, farvandet vest for Skotland, den østlige del af Den Engelske Kanal og Det Irske Hav med henblik på regulering af fiskeriindsatsen efter torsk i forskellige fiskerier.

Baggrund

Kommissionen har den 6. december 2006 fremsat forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2007 af de samlede tilladte fangstmængder (TAC) og kvoter for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande samt visse betingelser for fiskeri af disse fangstmængder i EU-farvande, og for EU-fartøjer i andre farvande, hvor der er fastsat fangstbegrænsninger.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 20, stk. 1 og stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-21. december 2006 med henblik på politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Forslaget omfatter dels EU-fiskebestande, herunder bestande ved Svalbard, dels bestande, der forvaltes i fællesskab med tredjelande.

Formålet med forslaget er at fastsætte TAC for 2007 og fordele Fællesskabets rådighedsmængder til medlemslandene, Der skal endvidere fastsættes visse tekniske foranstaltninger for fiskeriet for 2007.

Forslaget omfatter en videreførelse af den nuværende havdageordning i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, farvandet vest for Skotland, den østlige del af Den Engelske Kanal og Det Irske Hav med henblik på regulering af fiskeriindsatsen efter torsk i forskellige fiskerier. Havdageordningen er indført som instrument i tilknytning til genopretningsplanen for torsk.

Aftaler med tredjelande:

Forslaget vil implementere de fiskeriaftaler, som EU har indgået for 2007 med en række tredjelande, herunder Norge, Færøerne og Grønland samt fordele de kvoter, som blev vedtaget bl.a. på årsmøderne i NEAFC (Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav), NAFO (Kommissionen for fiskeriet i det Nordvestlige Atlanterhav) og ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet) m.fl.

EU-Norge

EU og Norge har en bilateral fiskeriaftale. Der er blandt andet aftalt fælles forvaltning i Nordsøen og Skagerrak for torsk, kuller, hvilling, sej, rødspætte, sild samt makrel. Ved de årlige konsultationer aftales TAC'er for det kommende år for disse bestande, bl.a. ud fra fælles vedtagne forvaltningsplaner. Aftalen indebærer også en afbalanceret udveksling af fiskerimuligheder for bestande, der ikke forvaltes i fællesskab, såsom arktisk torsk, arktisk kuller samt eksempelvis blåhvilling, rejer, havtaske, jomfruhummer, tobis, brisling m.fl. Udveksling af fiskerimuligheder er dels knyttet til den bilaterale aftale dels knyttet til EØS-aftalen fra 1992.

Konsultationerne med Norge blev efter to forhandlingsrunder afsluttet den 1. december 2006, hvor Kommissionen og Norge blev enige om følgende TAC'er for Nordsøen og Skagerrak (mængder i tons):

Art og ICES-område (ICES område IV er Nordsøen)	Aftalt TAC 2006	Aftalt TAC 2007	Ændring af TAC (pct.)
Torsk IV	23.205	19.957	- 14 pct.
Kuller IV	51.850	54.640	+ 5,4 pct.
Mørksej IIIa, IV	123.250	123.250	Uændret
Hvilling IV	23.800	23.800	Uændret
Rødspætte IV	57.441	50.261	- 12,5 pct.
Sild Konsum IV, VIId	454.751	341.063	- 25 pct.
Sild Bifangst IV, VIId	42.500	31.875	- 25 pct.

EU har i 2007 opnået følgende fiskerimuligheder i norsk farvand, som har særlig dansk interesse: rejer: 900 t (uændret), blåhvilling: 19.000 t (uændret), sperling: 5.000 t (uændret), tobis: 20.000 t (2006: 0 t), havtaske: 1.650 (-5,7 pct.), jomfruummer: 1.300 t (uændret). EU's kvote for "andre arter" er uændret fastsat til 7.000 t. Norge har tilsvarende opnået muligheder for at fange 20.000 t tobis (2006: 0 t) og 18.818 t brisling (+88 pct.) i Nordsøen. Endvidere reduceres EU's overførsel til Norge af blåhvilling fra 152.442 t til 140.000 t.

I Skagerrak (evt. Kattegat) er Kommissionen og Norge blevet enige om følgende TAC'er for 2007 (mængder i tons):

Art Skagerrak (S) og Kattegat (K)	Aftalt TAC 2006	Aftalt TAC 2007	Ændring af TAC (pct)
Torsk (S)	3.315	2.851	- 14 pct.
Kuller (S+K)	3.189	3.360	+ 5,4 pct.
Hvilling (S+K)	1.500	1.500	Uændret
Rødspætte (S)	7.680	8.500	+ 11 pct.
Rejer (S)	11.200	11.620	+ 3,8 pct.
Sild (S+K) Konsum	81.600	69.360	- 15 pct.
Sild (S+K) Bifangst	20.528	15.396	- 25 pct.
Brisling (S+K)	52.000	52.000	uændret

EU-Færøerne

EU og Færøerne indgik den 23. november 2006 en aftale om udveksling af fiskerimuligheder for 2007. Aftalen giver bl.a. danske fiskere fortsat adgang til at fiske makrel og blåhvilling i færøsk farvand. For makrel forhøjes kvoten med ca. 13 pct. i medfør af kyststatsaftalen. EU's kvote for blåhvilling forhøjes med 12,5 pct. (fra 16.000 tons til 18.000 tons) og udvides til at omfatte hele færøsk zone. Desuden indgik EU og Færøerne en aftale, der giver parterne ret til at fiske blåhvilling i hinandens farvande. Endelig fremgår det af aftalen, at to færøske fartøjer kan deltage i monitoringsfiskeriet efter tobis i 2007 på samme vilkår som EU-fartøjer med et kvoteloft på 2.500 tons.

Makrel

Kyststaterne EU, Norge og Færøerne traf i oktober 2006 beslutning om TAC'en for makrel i 2007. Aftalen indebærer, at reference-TAC'en fastsættes til 422.551 tons. En forhøjelse på ca. 13 pct. i forhold til 2006.

Blåhvilling

Kyststaterne EU, Norge, Island og Færøerne traf i oktober 2006 beslutning om TAC'en for blåhvilling, der i 2007 fastsættes til 1,7 mio. tons. En reduktion på 15 pct. i forhold til 2006.

Atlanto-skandisk sild

Kyststaterne Norge, EU, Rusland, Island og Færøerne mødes til forhandlinger om atlanto-skandisk den 17. december 2006. I fald det ikke lykkes at indgå en kyststatsaftale, må det forventes, at EU og Norge vil forhandle om en bilateral aftale.

EU-bestande:

Tobis

Der er usikkerhed om størrelsen af den tobisårgang, der kommer ind i fiskeriet. Kommissionen forventes som i 2006 derfor at fremlægge et forslag til regulering af tobisfiskeriet i 2007, hvor fiskeriindsatsen og TAC'en fastsættes efter at et monitoringsfiskeri har fundet sted. Det forventes foreslået, at fiskeriindsatsen i de første 4 måneder af året maksimalt må udgøre 30 pct. af fiskeriindsatsen af 2005. Der forventes ikke foreslået en TAC fra årets begyndelse. Kommissionen skal så hurtigt som muligt på grundlag af udtalelser fra ICES (Det Internationale Havundersøgelsesråd) og STECF (Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komité for Fiskeri) vedrørende størrelsen af 2006-tilvæksten af tobis træffe beslutning om TAC'en og fiskeriindsatsen for resten af året. Det forventes foreslået, at fiskeriindsatsen i 2007 maksimalt kan udgøre det, som svarer til fiskeriindsatsen i 2005. TAC'en kan maksimalt fastsættes til 400.000 t, og den forventes fastsat efter en glidende skala for vurdering af forholdet mellem TAC og rekruttering. Det vil kræve en ny årgang på minimum 150 mia. individer, for at fiskeriet kan fortsætte ud over monitoringsperioden. Der forventes at blive foreslået en fortsat lukning for tobisfiskeri i et område ud for den skotske østkyst.

Torsk i Kattegat

Kommissionen forventes at foreslå en reduktion af TAC med 25 pct. fra 850 t til 638 t. Bestanden er på et historisk lavt niveau, og ICES anbefaler en 0-TAC.

Det forventes foreslået, at medlemsstaternes kvoter alene kan anvendes til bifangst af torsk.

Torsk i Nordsøen og Skagerrak

TAC for torsk i Nordsøen og Skagerrak indgår i Norgesaftalen, jf. ovenfor.

Det forventes foreslået, at medlemsstaternes kvoter alene kan anvendes til bifangst af torsk.

Tunge i Skagerrak/Kattegat

Kommissionen forventes at foreslå en reduktion af TAC med 15 pct. fra 900 tons til 765 tons. ICES har anbefalet en TAC på 740 tons svarende til gennemsnittet af fangster i 2002-2005.

Tunge i Nordsøen

Kommissionen forventes at foreslå en reduktion af TAC med 15 pct. i overensstemmelse med forslaget til en forvaltningsplan for fladfisk i Nordsøen.

Sperling og brisling

Der forventes foreslået en 0-TAC fra årets begyndelse med mulighed for revision ved en Kommissionsbeslutning, når der foreligger ny biologisk rådgivning.

For brisling i Nordsøen forventes et forslag om en TAC på 175.000 tons (svarende til dette års endelige TAC), som kan revideres ved en Kommissionsbeslutning, når der foreligger ny rådgivning.

Jomfruhummer

Det forventes at TAC for jomfruhummer i Nordsøen foreslås reduceret med 15 pct.

Havdageordningen knyttet til genopretningsplanen for torsk

Kommissionen forventes at foreslå, at der generelt skal ske en reduktion med op til 25 pct i antallet af havdage for de redskabskategorier, hvor hovedparten af fangst af torsk finder sted. Reduktionen skal ses i sammenhæng med den reduktion i TAC'en for torsk med 14 pct, som er indeholdt i aftalen mellem EU og Norge for 2007. Eventuelt kan spørgsmålet om periodevis lukninger i Kattegat komme på tale som et alternativ til yderligere reduktioner i antallet af havdage.

For redskabskategorier med ingen eller meget begrænset bifangst af torsk forventes Kommissionen at foreslå uændret antal havdage.

Kommissionen forventes generelt at foreslå en videreførelse af den nuværende havdageordning, hvilket skal ses i sammenhæng med den forestående revision af genopretningsplanen for torsk.

Der er dog i teksten indeholdt visse tekniske justeringer, samt visse ændringer med hensyn til tildeling af havdage til det enkelte medlemsland på baggrund af ophugning. Kommissionen forventes at foreslå, at der ikke længere bliver adgang til at opnå ekstra havdage, som følge af nationale ophugningsprogrammer med offentlig støtte. Dog til dato opnåede ekstra havdage som følge af ophugning med offentlig støtte videreføres dog. Derimod foreslår Kommissionen, at det skal være muligt at opnå ekstra havdage ved privat ophugning.

Tekniske bestemmelser og kontrolbestemmelser

Forslaget indeholder også bl.a. en midlertidig implementering af en række bestemmelser, vedtaget i regionale fiskeriorganisationer og midlertidige tekniske bevaringsforanstaltninger m.v. Følgende kan særligt nævnes:

Havnestatskontrolordning

Forslaget implementerer den havnestatskontrolordning, som Kommissionen for Fiskeriet i det Nordøstlige Atlanterhav (NEAFC) vedtog i november 2006. Ordningen vedrører fartøjer fra tredjelande med frossen fangst ombord, der ønsker at lande eller omlade fangsten i EU-havne. Landing eller omladning kan kun ske i specielt udpegede havne, der udpeges af medlemslandene. Ordningen stiller endvidere krav om, at de pågældende fartøjer til havnestaten forudmelder deres forventede ankomst mindst tre arbejdsdage i forvejen. Havnestaten kan kun give tilladelse til landing eller omladning, såfremt flagstaten skriftligt bekræfter, at fartøjet har tilstrækkelig kvote til de pågældende fangster og har autorisation til fiskeri i det pågældende område, at fangsterne er korrekt rapporteret, og at fartøjets tilstedeværelse i det pågældende område er bekræftet af satellitdata. Havnestaten kan dog give tilladelse til landing, selvom de nævnte krav ikke er opfyldt,

idet havnestaten opbevarer fangsten i op til 14 dage, hvorefter den kan konfiskeres, såfremt der ikke er modtaget en endelig bekræftelse af flagstaten.

Medlemslandene skal årligt foretage inspektion af mindst 15 pct. af landinger og omladninger fra tredjelandes fartøjer med frossen fangst ombord med udarbejdelse af en inspektionsrapport, der efterfølgende fremsendes til flagstaten.

Kommissionen forventes at foreslå ordningen udvidet, så den ikke alene gælder i forhold til NEAFC-området, men alle farvande. Endvidere forventes EU-fartøjer også omfattet i det omfang de har frossen fangst ombord, fanget af tredjelandsfartøjer, og de ønsker at lande eller omlade fangsten i EU-havne.

Ordningen, der er et betydeligt element i bekæmpelsen af ulovligt fiskeri, skal træde i kraft pr. 1. maj 2007.

Foranstaltninger til beskyttelse af almindelig tun

Foranstaltninger, vedtaget på årsmøde i ICCAT (Den Internationale Kommission for Bevarelse af Tunfiskebestanden i Atlanterhavet) den 17.- 26. november 2006, forventes midlertidigt implementeret i TAC/kvoteforordningen for 2007. Forslaget forventes at indeholde bl.a. en reduktion af TAC'en fra 32.000 t til 25.500 t i 2010, udvidelse af lukkede perioder for fiskeri efter almindelig tun, en forøgelse af mindstestørrelsen fra 10 kg til 30 kg, kontrolforanstaltninger m.v.

Forsøg med elektrofiskeri

I 2006 har der været mulighed for at gennemføre forsøg med elektrisk trawl. Kommissionen forventes for 2007 at foreslå mulighed for fortsættelse af et forsøg under specifikke restriktioner. Det forventes således bl.a. foreslået som betingelser, at der højst må anvendes 15V, at der ikke må anvendes skrabe-kæder, at højst 10 pct. af en medlemsstats bomtrawlsflåde må tillades brug af elektricitet, og området er begrænset til syd for 56°N. ICES har udtalt sig foreløbigt om de hidtidige resultater af forsøget, og det er bl.a. fremført, at kombinationen af manglende skrabe-kæder og strøm kan give visse positive effekter. Der nævnes af ICES mindre bifangst af bundlevende organismer, mindre fangst af tunge under mindstemålet og øget fangst af tunger over mindstemålet samt fangst af færre rødspætter. Desuden har hollandske undersøgelser vist en betydelig reduktion i brændstofforbruget ved brug af strøm i stedet for skrabe-kæder. ICES anbefaler yderligere forsøg for at klarlægge, hvilke skader fisk og andre organismer som undslipper eller udsmides, pådrager sig.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget kan have statsfinansielle konsekvenser, først og fremmest knyttet til eventuelle yderligere kontrolforpligtelser, herunder implementering af havnestatskontrolordningen.

Fastsættelse af TAC og kvoter har både på kort og på lang sigt direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser. På kort sigt indebærer Kommissionens forslag, i en række vigtige fiskerier, en reduktion i erhvervets fiskerimuligheder. Konsekvenserne for bruttoindtjeningen vil afhænge af den samtidige udvikling i afsætningspriserne samt omkostninger, ikke mindst brændstof. Reduktionen i fiskerimulighederne i 2007 kan på længere sigt medføre et mere bæredygtigt fiskeri.

Høring

På mødet i §5-udvalget den 4. december 2006 blev der fremført følgende:

Fiskeriaftale mellem EU og Norge 2007

Danmarks Fiskeriforening udtrykte skuffelse over aftalen mellem EU og Norge for 2007 med hensyn til reduktionerne i TAC'en for torsk i Nordsøen og Skagerrak, rødspætte i Nordsøen samt sild i Nordsøen og Skagerrak. Endvidere udtrykte man utilfredshed med, at Norge fik øget adgang til at fiske brisling i EU-farvand, når der samtidig var sket en reduktion i EU's kvote. Endelig udtrykte man utilfredshed over, at Norge igen fik adgang til at fiske tobis i EU-farvand og samtidig bekymring over, hvordan det norske tobis-fiskeri i EU-farvand skulle reguleres.

WWF mente, at aftalen mellem EU og Norge for 2007 gik i den forkerte retning, idet der ikke blev taget tilstrækkeligt hensyn til den biologiske rådgivning.

Konsumfisk i øvrigt

Danmarks Fiskeriforening afviste forslaget om, at torskekvoten skulle ændres til en bifangstkvote. For særligt små fartøjer og kystfiskerfartøjerne, der havde relativ stor andel af fiskeriet efter torsk og tunge, ville dette skabe store økonomiske problemer. Danmarks Fiskeriforening afviste endvidere en reduktion af TAC'en for torsk i Kattegat med 25 pct., som foreslået af Kommissionen. Endelig påpegede man, at der var grundlag for mindst en videreførelse af TAC'en for tunge i Skagerrak og Kattegat og ikke en reduktion, som Kommissionen foreslog.

WWF udtrykte støtte til forslaget om at gøre torskekvoten til en bifangstkvote og påpegede i øvrigt, at der særligt i jomfruhummerfiskeriet var store bifangster af torsk.

Kortlevende arter (tobis, sperling og brisling)

Danmarks Fiskeriforening understregede vigtigheden af, at den beslutningsprocedure, som skulle bruges til den endelige fastlæggelse af fiskeriindsatsen i tobisfiskeriet blev så effektiv som mulig. Fastlæggelsen af fiskeriindsatsen til 30 pct. af indsatsen i 2005 blev betragtet som alt for restriktivt og et loft for TAC'en fandtes ubegrundet.

Danmarks Fiskeriforening ønskede endvidere fastsat en kvote på 20.000 t for sperling i EU-farvand allerede fra årets begyndelse til monitoringsfiskeri og beklagede, at kvoten for sperling til EU-fiskere i norsk farvand kun var en bifangstkvote.

Havdageordning 2007

Danmarks Fiskeriforening, fandt der i lyset af den forestående revision af genopretningsplanen for torsk ikke bør foretages reduktioner i antallet af havdage for 2007. De foreslåede reduktioner med 25 pct. i antallet af havdage for flere redskabskategorier med fangst af torsk ville have store negative konsekvenser for fiskerierhvervet. Det var endvidere vigtigt at sikre, at fartøjsejere, der ophugger fartøjer uden offentlig støtte, fremover kan videreføre og disponere over det ophuggede fartøjs havdage. Endelig påpegede man behovet for en række præciseringer i teksten, herunder vedrørende definition af og adgangen til brug af den selektive sorteringsrist i jomfruhummerfiskeriet.

Regeringens foreløbige generelle holdning

TAC/kvoter

Danmark kan generelt støtte resultaterne af Norgesforhandlingerne. Danmark finder, at der er biologisk grundlag for større kvoter, end foreslået for tunge i Skagerrak/Kattegat. Vedrørende tobis støtter Danmark en model som i år, hvor den endelige fiskeriindsats fastlægges efter en monitoringsperiode. Danmark støtter udvikling af selektive redskaber, men finder at et forsøg med elektrisk trawl må være begrænset, foregå under restriktive betingelser og nøje overvåges, således at alle konsekvenser kan vurderes. Danmark arbejder for en kyststatsaftale om atlanto-skandisk sild. Såfremt det ikke måtte lykkes at indgå en kyststatsaftale, vil Danmark arbejde for en bilateral aftale med Norge om fiskeriet, som kan give danske fiskere adgang til at fiske i norsk farvand.

Havdageordningen

Danmark finder, at der allerede er gjort en stor indsats for reduktion af fiskeriindsatsen. Der er ikke grundlag for en så kraftig reduktion med 25 pct. i indsatsen i de fiskerier, som traditionelt har båret hovedparten af torskefiskeriet. Danmark finder endvidere, at den forestående revision af havdageordningen gør det hensigtsmæssigt, at der kun gennemføres mindre og differentierede reduktioner i antallet af havdage.

Danmark finder, at man skal se nærmere på redskabskategorier som bomtrawl med små masker og fiskeri med redskaber med et maskemål på 70-99 mm, som til dato kun i begrænset omfang har bidraget til genopretningen af torskebestandene og som også har betydelig indflydelse på fiskeridødeligheden for torsk ikke mindst via discard.

Danmark ønsker ændringer af havdageordningen, så den bliver mere fleksibel og fremadrettet. Der bør også indbygges incitament til større selektivitet i fiskeriet, hvorved fangst af torsk og f.eks. rødspætte undgås. Fiskere, der anvender større masker eller sorteringspaneler og derved fanger store fisk, skal belønnes med ekstra havdage.

En eventuel historisk referenceperiode bør baseres på den mest aktuelle periode. Fiskere med satellitudstyr (VMS), som ønsker at fiske på mere fjerntliggende fiskepladser, skal have mulighed for forlægningssejlad.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at et samlet kompromisforslag kan vedtages på rådsmødet i december.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

2. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en aftale i form af brevveksling angående en foreløbig anvendelse af fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Danmarks regering og det grønlandske landsstyre på den anden side

KOM (2006) 727

Nyt notat.

Resumé

EU og Grønland har forhandlet om at indgå en fiskeripartnerskabsaftale, som giver EU visse fiskerimuligheder i Grønlands fiskerizone. Da protokollen til den eksisterende fiskeriaftale udløber den 31. december 2006, er det nødvendigt at anvende den kommende fiskeripartnerskabsaftale midlertidigt med henblik på at sikre, at EU-fartøjer fortsat kan udøve fiskeri i grønlandsk farvand, indtil aftalen er vedtaget. Aftalen giver fortsat EU adgang til at anvende kvoter og uudnyttede overskudsmængder fra Grønland i sine bilaterale aftaler med Norge, Færøerne og Island. Der er tale om en reduktion af fiskerimulighederne i forhold til den nuværende protokol. Den årlige finansielle godtgørelse til Grønland udgør 14,3 mio. EUR, tillagt en reserve på 1,54 mio. EUR.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2006) 727 af 27. november 2006 fremsendt ovennævnte forslag. Forslaget er oversendt til Rådet 28. november 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF art. 300, stk. 2 sammenholdt med art. 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-21. december 2006 med henblik på vedtagelse (formentlig som a-punkt).

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

EU og Grønland har forhandlet om at indgå en fiskeripartnerskabsaftale, som giver EU visse fiskerimuligheder i Grønlands fiskerizone. Teksten til en aftale blev sammen med en protokol og bilag paraferet den 2. juni 2006. Aftalen skal erstatte den hidtidige fiskeriaftale mellem parterne. Da protokollen til den eksisterende fiskeriaftale udløber 31. december 2006, er det nødvendigt at anvende den kommende fiskeripartnerskabsaftale midlertidigt med henblik på at sikre, at EU-fartøjer fortsat kan udøve fiskeri i grønlandsk farvand i perioden indtil aftalen er vedtaget.

Det fremgår af den til aftalen tilknyttede brevveksling, at Grønlands Hjemmestyre og EU er indforståede med at anvende aftalen midlertidigt fra 1. januar 2007.

Fiskeripartnerskabsaftalen inkl. protokollen til aftalen og det tilhørende bilag, hvori fiskerimulighederne og det finansielle bidrag fastsættes, gælder for en seksårig periode og fornyes for seksårige perioder, medmindre der gives meddelelse om ophør fra en af parterne i henhold til specifikke regler.

Det anføres i forslaget, at den nye fiskeripartnerskabsaftale skal bidrage til at styrke samarbejdet mellem EU og Grønland, hvorved der skabes en ramme for et partnerskab med henblik på fortsat ansvarlig udnyttelse af fiskeriressourcerne i Grønlands fiskerizone og en videreudvikling af den grønlandske fiskerisektor.

Aftalen giver fortsat EU adgang til at anvende kvoter og uudnyttede overskudsmængder fra Grønland i sine bilaterale aftaler med Norge, Færøerne og Island. Herudover videreføres mulighederne for etablering af fællesforetagender og blandede selskaber mellem grønlandske kvoteholdere og europæiske redere, forsøgsfiskeri og en fortrinsret for EU til eventuelle supplerende fiskerimuligheder.

Ifølge aftalens protokol og bilag får EU fra 2007 adgang til at fiske torsk, rød fisk, hellefisk, rejer, helleflynder, lodde og snekrabber samt nærmere definerede bifangster. I forhold til den nuværende protokol er der tale om reduktion af fiskerimulighederne, idet bl.a. kvoterne for rød fisk og snekrabber er reduceret væsentligt og kvoten for skolæst helt fjernet, mens kvoten for rejer (øst) og hellefisk (vest) er opjusteret.

Af nedenstående tabel fremgår de foreløbige fiskerimuligheder for EU i perioden 2007 – 2012. De endelige kvoter fastsættes hvert år af EU og Grønland i fællesskab i regi af Den Blandede Komité på baggrund den videnskabelige rådgivning.

Art (tons)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Torsk	1.000	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500

Rødfisk	10.838	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Hellefisk (vest)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Hellefisk (øst)	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Rejer (vest)	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Rejer (øst)	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
Helleflynder (vest)	200	200	200	200	200	200
Helleflynder (øst)	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200
Lodde	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
Snekrabber	500	500	500	500	500	500
Bifangster	2.600	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300

I tillæg til loddekvoten på 55.000 tons, der kun dækker de traditionelle overførsler til Island, Norge og Færøerne afsættes en årlig finansiel reserve svarende til køb af ekstra 25.000 tons lodde, såfremt der er biologisk grundlag herfor. Yderligere køb af lodde skal ske gennem aftalens generelle bestemmelse om supplerende fiskerimuligheder – dog max 7,7 pct. af den samlede TAC, hvilket er niveauet i den nuværende protokol. En tilsvarende mekanisme er indført for torskekvoten, hvor der afsættes en finansiel reserve svarende til køb af ekstra 3.500 tons.

Danmark råder over 50 pct. af EU's rejekvote ved Grønland, men i praksis fiskes hele rejekvoten af et dansk fartøj. Danmark har traditionelt fisket hovedparten af EU's loddekvote, der p.t. er ufordelt mellem medlemslandene.

Den årlige finansielle godtgørelse til Grønland udgør 14,3 mio. EUR, hvortil kommer den nævnte reserve på 1,54 mio. EUR til køb af ekstra fiskerimuligheder for torsk og lodde. Heraf er 3,2 mio. EUR årligt øremærket til strukturudviklingsstøtte til fiskerisektoren. Redernes bidrag er fastsat for hver art som 5 pct. af nærmere definerede referencepriser og vil kunne bidrage til en supplerende årlig indkomst på ca. 2 mio. EUR.

I protokollens bilag er der en række bestemmelser om EU-fartøjernes fiskeri i Grønlands farvande, herunder bl.a. regler om licensudstedelse, forsøgsfiskeri, fællesforetagender og VMS (satellitbaseret fartøjsovervågning). Licensarrangementet giver mulighed for at udstede kollektive licenser, der omfatter flere fartøjer inden for den samme medlemsstat.

I tillæg til fiskeripartnerskabsaftalen har EU og Grønland indgået en global partnerskabsaftale, der udvider samarbejdet til også at omfatte ikke-fiskerirelaterede områder (bl.a. uddannelse og forskning, energi, kultur og turisme). Aftalen, der blev vedtaget af Rådet af udenrigsministre i juli 2006, medfører en finansiel overførsel til Grønland på årligt 25 mio. EUR.

Fiskeripartnerskabsaftalen og den globale partnerskabsaftale vil dermed sikre Grønland en årlig

finansiel overførsel fra EU på ca. 42,8 mio. EUR (ca. 320 mio. kr.), hvilket er niveauet i den eksisterende fiskeriaftale.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser ud over indvirkningen på EU-budgettet. Den finansielle modydelse er fastsat til ca. 16 mio. EUR (118 mio. DKK) om året.

Den finansielle modydelse kan op- eller nedjusteres som følge af ændringer i fiskerimulighederne. Fællesskabets samlede finansielle modydelse kan dog højst udgøre det dobbelte af nævnte beløb ekskl. den afsatte reserve til køb af ekstra fiskerimuligheder.

Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig udgift ved aftalen på ca. 317.000 EUR (ca. 2,4 mio. DKK) årligt ved en budgetudgift for EU på ca. 16 mio. EUR årligt.

Forslaget kan have erhvervsøkonomiske konsekvenser som følge af flere fiskerimuligheder efter rejer.

Høring

§5-udvalget er blevet hørt og havde ikke bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side kan man tilslutte sig forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at forslaget kan vedtages på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-21. december 2006.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

3. Forslag til Rådets forordning om en forvaltningsplan for fiskeriet efter rødspætte og tunge i Nordsøen

KOM (2005) 714

Revideret genoptryk af samlenotat af 7. april 2006. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget indebærer en forvaltningsplan for at sikre et langsigtet, bæredygtigt fiskeri efter tunge og rødspætte i Nordsøen. Dette skal ske ved en årlig reduktion i fiskeridødeligheden med 10 pct., gennem reduktion af fiskeriindsatsen for de fiskerier, der fisker på de to bestande og en regulering af fangstmulighederne. Bestemmelserne suppleres med en række kontrolbestemmelser. Forvaltningsplanen skal løbende evalueres.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2005) 714 af 10. januar 2006 fremsat et forslag til Rådets forordning om en forvaltningsplan for fiskeriet efter rødspætte og tunge i Nordsøen. Forslaget er modtaget fra Rådssekretariatet i dansk sprogversion den 17. januar 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19.-21. december 2006 med henblik på at opnå politisk enighed.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at sikre et bæredygtigt fiskeri efter rødspætte og tunge i Nordsøen inden for sikre biologiske grænser.

Baggrunden er, at fiskeriet efter tunge og særligt rødspætte i Nordsøen igennem flere årtier har resulteret i en så høj fiskeridødelighed, at de to bestande er gået tilbage. Landingerne er i de senere år faldet til samme niveau som i slutningen af 1960'erne.

Det Internationale Havforskningsråd (ICES) og Kommissionens Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komite for Fiskeri (STECF) vurderer, at begge bestande overfiskes i forhold til det maksimum-udbytte, der vil kunne opnås på lang sigt. Særligt for rødspætte, der bl.a. fanges som følge af tungefiskeriet i den sydlige del af Nordsøen, er discardniveauet meget højt og der er risiko for, at gydebestandens reproduktionskapacitet reduceres.

Forvaltningsplanens mål

Målet for forvaltningsplanen er at sikre en bæredygtig udnyttelse af rødspætte- og tungebestanden i Nordsøen. Kommissionen foreslår, at det for rødspætte konkret indebærer et mål for fiskeridødeligheden på $F=0,3$ og for tunge et mål for fiskeridødeligheden på $F=0,2$.

Metode til fastsættelse af årlige fiskerimuligheder

Der fastsættes som i dag årlige tilladte fangstmængder for tunge og rødspætte i Nordsøen, idet der tilsigtes en årlig reduktion i fiskeridødeligheden med 10 pct. fra år til år. Når målet for fiskeridødeligheden er nået, fastsættes TAC'en, så fiskeridødeligheden fastholdes. Det foreslås samtidigt, at udsvinget i TAC'en højst må være 15 pct. i forhold til året før.

Reduktion af fiskeriindsatsen

Metoden til fastsættelse af TAC for de to bestande suppleres med en begrænsning af fiskeriindsatsen for bomtrawlfiskeriet. Antallet af havdage skal justeres i overensstemmelse med den årlige justering af fiskeridødeligheden. Såfremt det fx af hensyn til genopretning af torskebestandene anses for nødvendigt, kan Rådet fastsætte et lavere antal havdage, end hvad der følger af denne forvaltningsplan.

Særlige omstændigheder

Såfremt reproduktionskapaciteten er faldende for den ene eller begge bestande, kan Rådet træffe afgørelse om en større reduktion i TAC'en og antallet af havdage, end hvad der følger af den foreslåede metode til fastsættelse af TAC og havdage.

Kontrolregler

Kommissionen stiller forslag om en række kontrolbestemmelser som tolerancemargin på 8 pct. af tallet for skøn af vægt i logbøger, pligt til autoriseret vejning af landinger af mere end 500 kg rødspætte og 300 kg tunge, forudanmeldelse til de nationale kontrolmyndigheder af landinger af mere end 500 kg rødspætte og 300 kg tunge, separat opbevaring af rødspætte og tunge ombord på fartøjet samt krav om fangst- og landingsoplysninger i transportdokumenter.

Kommissionens non-paper af 9. november 2006

Kommissionen præsenterede den 9. november 2006 på rådsarbejdsgruppe-niveau et non-paper indeholdende en række tilpasninger til Kommissionens oprindelige tekst, hvad angik mål for planen og bestemmelserne om begrænsning af fiskeriindsatsen. Teksten er dog ufuldstændig, idet ændringer til kontrol-delen af Kommissionens forslag ikke er indeholdt i dette non-paper.

Hvad angår mål for planen, lægger Kommissionen nu op til, at der skal fastsættes en to trins model for arbejdet mod et langsigtet bæredygtigt fiskeri. I det første trin skal der fastsættes sikre biologiske grænser for gydebiomasse og fiskeridødelighed. Målet for gydebiomassen for rødspætte skal være 230.000 t og for tunge 35.000 t. Målene for fiskeridødelighed skal være henholdsvis under $F=0,60$ for rødspætte og $F=0,40$ for tunge. Målene skal fortsat nås ved en årlig reduktion i fiskeriindsatsen med 10 pct.

Når bestandene over to år har befundet sig inden for sikre biologiske grænser, skal man som det næste trin bevæge sig mod de mål for fiskeridødeligheden på henholdsvis 0,30 for rødspætte og 0,20 for tunge, som er indeholdt i Kommissionens oprindelige forslag. Hvordan man skal fortage denne halvering af fiskeridødeligheden skal besluttes af Rådet på forslag af Kommissionen.

Hvad angår begrænsning af fiskeriindsatsen, lægger Kommissionen nu op til at det ikke bare skal være bomtrawlfiskeriet, som skal reguleres, men alt fiskeri, hvor værdien af de landede mængder af rødspætte og tunge udgør en ”betydelig andel” eller hvor der er en ”betydelig” discard af de to bestande.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet udtalelse til Kommissionens forslag i september 2006. Parlamentet stiller en lang række ændringsforslag, bl.a. at mål for forvaltningsplanen ikke bare skal fastsættes i fiskeridødelighed, men også konkrete mål for gydebiomassen. Det foreslås også, at Kommissionen skal iværksætte en undersøgelse af bomtrawls-fiskeriets effekter på øko-systemet.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

Der er identificeret følgende statsfinansielle udgifter:

- Overværelse af vejning
- Tilpasning af Fiskeridirektoratets forudmeldesystem for meldinger i henhold til artikel 7 og om forudmeldelse af landinger

Ved en ”worst case” analyse skønnes de samlede statsfinansielle udgifter årligt at kunne udgøre ca. 82 mio. kr. Den helt overvejende del af udgiften vedrører udgift til fiskerikontrollører. Skønnet tager ikke højde for konsekvenserne af en eventuel efterfølgende forhandling med erhvervet om indskrænkning af mulighederne for at lande hele døgnet rundt i lyset af den endelige udformning af forslaget. Beregningen tager heller ikke hensyn til, at fiskerikontrollen allerede er til stede i et vist omfang i de havne, hvor der landes rødspætter og for mulighederne for synergieffekter.

Hvis man tager højde for, at de steder, hvor permanent tilstedeværelse af kontrollører oprettes, vil man naturligvis også kunne gennemføre anden kontrol og dermed høste en vis synergieffekt. Størrelsen heraf er vanskelig at skønne. Selv ved et overordentligt optimistisk skøn på 75 pct. af udgifterne ville de nye statsfinansielle udgifter fortsat udgøre 20 mio. kr. Hvis der foretages væsentlige ændringer i forslaget, således at forvaltningsplanen kan gennemføres på basis af en statistisk model sammen med den øvrige kontrol, kan ekstraomkostningerne skønsmæssigt reduceres til i alt ca. 3 mio. kr.

Danske fiskere i Nordsøen har en betydelig del af deres indtægter fra navnlig rødspætte-fiskeriet i den nordlige del af Nordsøen. Forslaget kan på kort sigt have erhvervsøkonomiske konsekvenser ved yderligere restriktioner i antallet af havdage for bomtrawl, og eventuelle reduktioner i TAC'en. På langt

sigt forventes forslaget at sikre et større udbytte i tunge- og rødspætte-fiskeriet og derved sikre større lønsomhed i erhvervet. Det bemærkes, at en reduktion i antallet af havne, der kan landes i, eller begrænsning af tidspunkterne for landing med henblik på at begrænse de statsfinansielle udgifter, vil kunne få negative erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget har ingen konsekvenser for EU's budget.

Høring

Forslaget har været udsendt i skriftlig høring i § 5-udvalget (fiskeri) og er blevet behandlet på mødet i udvalget den 3. april og den 4. december 2006.

3F har ved den skriftlige høring fremført, at organisationen som udgangspunkt kan acceptere, at der laves en forvaltningsplan for de to bestande, men man er betænkelig ved, at der allerede fastsættes de procenter, som den samlede kvote skal sættes op eller ned med. Endvidere understreges det, at der må tages initiativ til ændring af de tekniske bevaringsforanstaltninger, således at maskestørrelsen i nettene øges væsentligt i alle fiskerier.

På mødet i §5-udvalget den 3. april 2006 blev der fremført følgende:

Danmarks Fiskeriforening bemærkede, at man allerede har reduceret fiskeriindsatsen og flådekapaciteten i forbindelse med genopretningsplanen for torsk, og at der ikke er taget tilstrækkelig højde herfor i forslaget. En fiskeridødelighed på 0,3 anses som et meget ambitiøst mål for rødspætte. Man fandt det endeligt væsentligt at indarbejde tekniske regler for bl.a. maskestørrelse i forslaget med henblik på at reducere niveauet for discard, særligt i den sydlige del af Nordsøen.

WWF fandt, at forslaget mangler en række centrale elementer, herunder definition af fiskeridødelighed og mål for fiskeriindsatsen. Herudover fandt man, at der fokuseres for ensidigt på fiskeridødeligheden, og at man bør se forvaltningsplanen i sammenhæng med andre arter.

Dansk Fisk fandt det væsentligt at fokusere på en reduktion af discard af rødspætter og tunge i den sydlige del af Nordsøen.

På mødet i §5-udvalget den 4. december 2006 blev der ikke fremført yderligere synspunkter.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark hilser forslaget om en forvaltningsplan til at sikre et bæredygtigt fiskeri efter fladfisk i Nordsøen velkommen.

Fra dansk side finder man dog, at en forvaltningsplan også bør indeholde en revision af de tekniske bestemmelser, der forbedrer fiskerimønstret i fiskerierne i den sydlige del af Nordsøen og dermed reducerer fangsterne af små rødspætter, så discard af rødspætte kan reduceres.

Danmark finder også, at der i teksten skal fastsættes konkrete retningslinier for, hvordan fiskeriindsatsen skal reguleres under hensyntagen til de enkelte fiskeriers fangster af rødspætte og tunge – dvs. bidrag til fiskeridødeligheden for de to bestande. Hvad angår kontroldelen, finder man fra dansk side, at der ikke er proportionalitet mellem forslagene til kontrolforpligtelser og formålet med planen. Generelt er Danmark kritisk over for havdageordningen, som er blevet meget bureaukratisk og kompliceret. Danmark finder, at der er et stort akut behov for en revision af havdageordning og en generel diskussion af mekanismer til regulering af fiskeriindsatsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemslandene er generelt positivt indstillede over for at sikre et bæredygtigt fiskeri på rødspætte og tunge i Nordsøen. De medlemslande, som har de største interesser i tunge-fiskeriet, finder dog, at Kommissionens forslag til langsigtede mål for fiskeridødeligheden går for langt i forhold til, hvad medlemslandene er parate til.

De lande, der har store økonomiske interesser i bomtrawlfiskeriet, har en række forbehold overfor forslaget.

Alle de berørte medlemsstater finder ligesom Danmark, at der mangler proportionalitet mellem kontrolindsatsen og forslagens formål.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. april 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 25. april 2006, jf. samlenotat af 7. april 2006.

Der er oversendt notat om nærhedsprincippet den 26. januar 2006. Grundnotat er oversendt den 15. februar 2006.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

4. Økologisk produktion

a) Forslag til Rådets forordning om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter

b) Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler

KOM (2005) 671

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt den 5. oktober 2006. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Som opfølgning på anbefalingerne i den Europæiske Aktionsplan for økologiområdet har Kommissionen fremsat forslag til Rådets forordning om økologisk produktion samt mærkning af økologiske produkter. Forordningen foreslås sat i kraft den 1. januar 2009, idet forslaget dog indeholder en overgangsordning på importområdet, som skal gælde fra 1. januar 2007.

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Baggrund

På baggrund af Rådets konklusioner i forbindelse med Den Europæiske Aktionsplan for økologiske fødevarer og økologisk landbrug har Kommissionen den 21. december 2005 fremsendt forslag til en ny forordning om økologisk produktion og mærkning på landbrugsprodukter og fødevarer. Den danske sprogversion er dateret den 19. januar 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. – 21. december 2006 med henblik på opnåelse af generel indstilling. Forslaget vedrørende ændring af forordning (EØF) nr. 2092/91 om en overgangsordning på importområdet er dog sat på dagsordenen med henblik på vedtagelse (formentlig som a-punkt).

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet, idet der er tale om revision af en eksisterende retsakt, og idet ændringerne primært omfatter præciseringer heraf.

Formål og indhold

Kommissionen fremlagde i juni 2004 Den Europæiske Aktionsplan for økologiområdet. Aktionsplanen indeholder en række anbefalinger til sikring af økologiens fortsatte udvikling. Rådet konkluderer

derede i oktober 2004 bl.a., at Aktionsplanens anbefalinger burde indarbejdes i fællesskabslovgivningen.

Med Kommissionens forslag om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter defineres formål og principper for økologisk produktion under hensyntagen til lokale forhold og udviklingsniveau, hvorved der blandt andet vil kunne tages hensyn til nationale geografiske og klimatiske faktorer.

Desuden sikres det med forslaget, at formål og principper gælder ensartet på alle niveauer af økologisk husdyrbrug, akvakultur, plante- og foderproduktion såvel som produktion af økologiske fødevarer og dermed udgør en forenkling i forhold til den gældende ordning. Med formandskabets forslag til ændringer lægges der op til, at der ikke skal være mulighed for at fastsætte strengere nationale regler.

Med forslaget omfattes akvakultur af økologiforordningen, hvilket er en udvidelse af anvendelsesområdet i forhold til den gældende ordning. Til gengæld foreslås storkøkkener, som i dag er omfattet af økologiforordningen, undtaget. I formandskabets seneste forslag til ændringer, er storkøkkener omfattet og der foreslås udarbejdet særlige mærkningskrav for økologiske produkter, der udbydes i storkøkkener.

Med forslaget sikres det endvidere på fællesskabsplan, at kød kun markedsføres som økologisk, når det stammer fra dyr, der fra fødsel er opdrættet i det økologiske produktionssystem. Denne regel gælder allerede i Danmark. Formandskabet har foreslået, at også kød, der stammer fra dyr til avl, der ikke fra fødsel er opdrættet i det økologiske produktionssystem, kan markedsføres som økologisk.

Efter de gældende regler må der ikke anvendes GMO i den økologiske produktion. Med formandskabets forslag til ændringer præciseres det, at GMO-mærkede produkter ikke også kan mærkes som økologiske.

Formandskabet har foreslået en supplerende definition af de produkter med GMO-oprindelse, der ikke er omfattet af definitionen i de generelle GMO-mærkningsregler.

I formandskabets forslag til ændringer åbnes endvidere mulighed for, at medlemslandene kan fritage grossister, der kun handler med færdigpakkede produkter, fra økologikontrolordningen.

Ifølge forslaget skal der foretages en obligatorisk mærkning med "EU-økologisk" på varer, der ikke bærer EU-logoet. Formandskabet foreslår obligatorisk mærkning med EU-logo på færdigpakkede fødevarer og derfor ikke et krav om mærkning med "EU-økologisk".

I formandskabets forslag til ændringer er det foreslået, at fødevarer i ingredienslisten (og kun her) må mærkes med oplysninger om, at enkelt-ingredienten er økologisk. Det vil stadig kun være fø-

devarer med et indhold på minimum 95% økologiske landbrugsingredienser, som vil kunne markedsføres som økologiske.

Formandskabet foreslår endvidere, at fødevarer, hvor hovedingredienserne stammer fra vilde fisk og dyr, skal kunne mærkes med henvisninger til den økologiske oprindelse i samme synsfelt som varebetegnelsen. Endvidere lægges der i forslaget op til, at der nu kan foretages ingrediensmærkning, det vil sige, at fødevarer i ingredienslisten (og kun her) må mærkes med oplysninger om, at enkelt-ingredienser er økologiske, men en sådan fødevarer kan ikke mærkes som økologisk. Betingelsen herfor er, at kravene om kontrol og brug af tilsætningsstoffer er overholdt.

For at fremme ”et fælles EU-koncept” for økologisk produktion foreslås det, at der indføres begrænsninger på mærkning og anprisning af private økologimærkningsordninger. Det foreslås, at mærkning eller reklame ikke må indeholde generelle anprisninger af, at private eller nationale økologi-standarde er bedre eller strengere end EU-reglerne. I den forbindelse foreslås det, at bevisbyrden for manglende ækvivalens mellem standarder pålægges det kontrolorgan, der ønsker at afvise et produkt. Disse forslag er udgået med formandskabets seneste forslag.

Det foreslås desuden, at medlemsstaterne tilrettelægger kontrollen i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at foderstof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (den generelle kontrolforordning) og på grundlag af en risikovurdering.

I formandskabets forslag skrives kravet om, at alle producenter fortsat skal kontrolleres mindst en gang om året ind i selve rådsforordningen. Kravet har indtil nu stået i bilaget til rådsforordningen.

Endvidere er der i formandskabets forslag indsat en bestemmelse om, at kontrolinstanser og – myndigheder for hver kontrolleret virksomhed skal udstede et dokument (et ”operators license”), der viser, at virksomheden er omfattet af økologikontrollen.

I henhold til forslaget skal Kommissionen bistås af en forvaltningskomité, der udtaler sig efter en forvaltningskomitéprocedure. Efter de gældende regler er der nedsat en forskriftkomité, der arbejder efter en forskriftkomitéprocedure. Forvaltningskomitéproceduren giver Kommissionen umiddelbar mulighed for at iværksætte tiltag, der ikke i forvaltningskomiteen er blevet forkastet ved kvalificeret flertal. I dag skal Kommissionen have kvalificeret flertal i forskriftkomitéen for at kunne iværksætte tiltag, uden først at skulle forelægge dem for Rådet og orientere Parlamentet. En eventuel ændret procedure fra forskriftkomité- til forvaltningskomitéprocedure vil derfor medføre, at Kommissionen kan gennemføre tiltag uden, at der er kvalificeret flertal for blandt medlemsstaterne.

Efter formandskabets forslag til ændringer lægges der op til at Kommissionen skal bistås af en forskriftkomité.

Forslaget indeholder også et delforslag på importområdet med ikrafttrædelse den 1. januar 2007. Det foreslås, at der udvikles permanente importregler, der medfører adgang til fællesskabet for økologiske produkter, som lever op til de vejledende retningslinjer i Codex Alimentarius for økologimærkning (Codex-kravene) eller er ækvivalente med EU-reglerne. Forslaget indebærer dermed en sidestilling af Codex-kravene med EU-standarderne. Desuden afvikles det nuværende system med nationale importtilladelser og erstattes af et system, hvor særligt EU-godkendte kontrolorganer får kompetence til at certificere import fra ikke-godkendte tredjelande. Forslaget fastlægger en overgangsordning, der åbner mulighed for, at importen ikke indskrænkes, indtil et nyt system er etableret. Overgangsordningen udløber 6 måneder efter, at Kommissionen har offentliggjort den første liste over godkendte kontrolorganer. Kommissionen kan senest offentliggøre denne liste ved ikrafttrædelsen af hovedforslaget om økologisk produktion og mærkning på landbrugsprodukter og fødevarer, som forventes at være den 1. januar 2009.

I det reviderede forslag er bestemmelsen om, at Codex umiddelbart er ækvivalent til EU standarden, erstattet af, at ækvivalensvurderinger også kan tage højde for Codex.

Endvidere er der indføjet en bestemmelse om, at alle importerede partier fra tredjelande fortsat skal være omfattet af importcertifikatet, idet produkter der er produceret og kontrolleret identisk med EU-reglerne dog ikke skal omfattes af importkontrolattest og toldkontrol ved import, da det efter Kommissionens og Rådets Juridiske Tjenestes opfattelse vil være i strid med fællesskabets WTO-forpligtelser.

Formandskabet foreslår dog, at de EU-kontrolorganer, der i tredjelande kan certificere produkter identisk med EU-reglerne skal godkendes i EU, inden importen kan finde sted. Endeligt foreslås det, at de eksportører i tredjelande, der kun forhandler færdigpakkede fødevarer kan fritages fra kontrol.

Udtalelser

Europa-Parlamentet er fremkommet med udtalelse den 28. september 2006 vedrørende ændringen af Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 for så vidt angår den del af forslaget, som vedrører bestemmelser om import fra tredjelande. Europa-Parlamentet foreslår en række opstramninger for at skabe større gennemsigtighed i hele distributionskæden og for at sikre, at produktions- og kontrolforanstaltninger i tredjelande opfylder EU-standarder.

Europa-Parlamentet forventes at fremkomme med udtalelse vedrørende ændringerne af Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 for så vidt angår den øvrige del af forslaget den 12. marts 2007.

Gældende dansk ret

Området er reguleret af reglerne i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler med senere ændringer samt Økologiloven lov nr. 118 af 3. marts 1999 med senere ændringer samt tilhørende bekendtgørelser.

Konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. En vedtagelse af forslaget vil kunne få nationale lovgivningsmæssige konsekvenser. Da der er tale om overordnede rammebestemmelser, skønnes forslaget ikke umiddelbart at have væsentlige samfundsmæssige eller administrative konsekvenser for virksomheder og borgere.

Forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Kommissionens forslag har været i skriftlig høring i § 2-udvalget, Det Økologiske Fødevareråd og i Det Rådgivende Fødevareråd. Forslaget har desuden været i høring hos en høringskreds af interesseorganisationer og myndigheder i henhold til fødevarerådslovens § 3, jf. artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 (Fødevarerådsforordningen).

Fødevarerådet har bemærket, at man generelt er tilfredse med bestræbelserne på at harmonisere reglerne for omsætning af økologiske fødevarer i EU, hvilket vil gøre omsætningen af økologiske fødevarer internt i EU nemmere.

Landbrugsrådet finder det hensigtsmæssigt, at der fremsættes forslag til en ny økologiforordning, som muliggør en betydelig forenkling af reglerne i forhold til den gældende forordning. Landbrugsrådet har med tilfredshed noteret sig, at der lægges op til forbedring af mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, en styrkelse af økologikontrollen, og at rækkevidden af forordningen udvides til også at omfatte akvakultur. Landbrugsrådet finder imidlertid, at det er særdeles uheldigt, at forslaget lægger op til en meget bred adgang til at fastsætte lempeligere nationale/regionale regler. Landbrugsrådet finder, at adgangen hertil skal indskrænkes betydeligt og primært rettes mod klimatisk betingede forskelle. Dog støttes det, at der gives mulighed for at fravige økologireglerne, når der er tale om hensyn til menneskers og dyrs sundhed. Dette skal dog ikke opfattes som en adgang til at fastsætte mindre restriktive regler, men alene som en veterinær foranstaltning. Man er desuden bekymrede over, om hensigten med den intensiverede overvågning af kontrolorganerne kan gennemføres i praksis – og om den omvendte bevisbyrde i samhandelstvi-ster vil løse de reelle problemer. Endelig støtter Landbrugsrådet forslaget om, at vedtagelse af ændringer flyttes fra forskriftskomiteén til en forvaltningskomité.

Økologisk Landsforening understreger indledningsvist, at forslaget udgør et godt udgangspunkt. Foreningen ønsker, at den nuværende model bevares, hvor vedtagelse af ændringer sker i en forskriftkomitéprocedure. Godkendelsesprocedurer for tilsætningsstoffer ønskes placeret direkte under ministerrådet. Foreningen er tilfreds med, at forordningen kommer til at omfatte akvakultur og vin. Foreningen udtrykker dog bekymring for muligheden for at lave mere lempelige regler. Det bemærkes, at det er meget vanskeligt at balancere hensigten om at imødekomme det regionale landbrug på dets pågældende udviklingsstadium uden at risikere at etablere en unfair konkurrence, der kan være ødelæggende for produktionens muligheder de steder, hvor reglerne er mere restriktive. Der er der-

for fortsat behov for at kunne fastsætte mere restriktive nationale krav til den økologiske fødevarerproduktion, og for, at dette eventuelt udvides til også at omfatte forarbejdede produkter.

Foreningen bakker op om initiativerne til at forbedre mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, og til at styrke økologikontrollen. Økologisk Landforening anser dog forslaget for at være svagt for så vidt angår kontrollen. Det understreges, at det er nødvendigt at skærpe tilsynet, for at få den fornødne sikkerhed for, at kontrolorganerne lever op til EU-kravene og dermed sikrer konkurrencen om kunderne.

Økologisk Landsforening finder også, at henvisning til EU-økologi må være et tilbud til producenterne, men bør ikke blive obligatorisk. Anvendelsen af logo eller tekst vil alt andet lige kunne give praktiske problemer og øgede udgifter i forbindelse med gårdbutikker, direkte salg og lignende.

For så vidt angår forbud mod anvendelse af GMO, noterer foreningen sig, at Kommissionen har bestræbt sig på at nævne forbudet flere steder. Foreningen er dog bekymret for, om det er hensigtsmæssigt, idet man ønsker at sikre sig, at det ikke omvendt betyder, at det indirekte er blevet tilladt de steder, hvor forbudet ikke er nævnt. Foreningen vurderer umiddelbart, at ét overordnet forbud vil være mere gennemskueligt. Økologisk Landsforening forudser i øvrigt, at tekstforslaget vil genåbne diskussionen angående særlige tærskelværdier for GMO i økologiske fødevarer. Foreningen ønsker at understrege, at man ikke ønsker særlige økologiske tærskelværdier bortset fra området for såsæd. Man ser i sidstnævnte tilfælde gerne en tærskelværdi svarende til detektionsgrænsen, idet såsæden er en potentiel forureningsvej.

For så vidt angår øvrige forbud, finder Økologisk Landforening, at der bør være forbud mod syntetiske aminosyrer, og at dette begrundes med, at anvendelsen af syntetiske aminosyrer ikke er i overensstemmelse med de økologiske principper og ikke bør være baseret på en situation, hvor de måske kun kan skaffes fremstillet på grundlag af GMO.

Foreningen for Biodynamisk Jordbrug finder, at det foreliggende forslag til en ny økologiforordning rummer flere positive fornyelser i præciseringen af de grundlæggende principper og mål for økologisk jordbrug. Der tages forbehold overfor dannelse af en forvaltningskomité, hvis formål og virke endnu er ukendt.

Vigtigheden af, at der ikke anvendes produkter, der er fremstillet ved hjælp af GMO, understreges. Dette bør tillige gælde for veterinærmedicin, men mindre dette i ganske særlige tilfælde er uundgåeligt.

Foreningen er positiv overfor lettere betingelser for samhandlen med økologiske produkter. Man kan ikke støtte, at forordningen ikke åbner mulighed for at oplyse, om man overholder strengere betingelser end forordningen fastsætter.

Foreningen bifalder den styrkede kontrol med økologiske produktioner og produkter. En akkreditering af private kontrolorganer kan ikke støttes. Det vil kunne medføre urimelige ressourcemæssige belastninger for de pågældende organer.

Coop Norden og Coop Danmark hilser med tilfredshed, at der er iværksat initiativer på baggrund af Aktionsplan fra 2004 med henblik på at lette udviklingen af økologisk landbrug, og at der nu er fremsat forslag til forenkling og overordnede sammenhænge. Overordnet er det et godt initiativ at få fastlagt overordnede mål og principper for den økologiske produktion, herunder at få fastsat mere specifikke principper for henholdsvis landbrug, forarbejdning og markedsføring.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning ser forslaget som et forsøg på at give Kommissionen øgede beføjelser på området til skade for den økologiske tanke og produktion.

Fagligt Fælles Forbund 3F finder, at den foreslåede revision af økologiforordningen er et vigtigt tiltag, men at de beskæftigedes arbejdsmiljø bør indgå, og at der indskrives et afsnit omhandlende uddannelse af de beskæftigede, idet uddannelse i blandt andet hygiejne og fødevarerhåndtering især er vigtigt i den økologiske produktion.

Den Danske Dyrlægeforening har ingen overordnede betragtninger til selve forslaget, men har enkelte forslag til tilføjelser og opstramninger i detailreglerne for animalsk produktion og forordningens indhold i retning af større fleksibilitet.

Forbrugerrådet kan støtte forordningsudkastets afsnit om mål og principper for økologisk produktion. Herudover er det positivt, at forordningen nu også vil fastsætte fælles regler for akvakulturproduktion, og at produktionen af vin også omfattes.

Med hensyn til fleksibilitet støttes alene muligheden for i særlige afgrænsede tilfælde at kunne dispensere fra reglerne med begrundelse i eksempelvis klimatiske forhold, sektorens udviklingsniveau og midlertidigt manglende udbud af økologisk såsæd, fodermidler, opdrætsdyr m.v. samt i katastrofesituationer. Forbrugerrådet anerkender ikke muligheden for dispensation til fortsat produktion af ”traditionelle produkter”, der har været kendt i mindst en generation”.

Der ønskes ligeledes en yderligere præcisering i forordningen af, at der tillige kan opretholdes eller godkendes skærpede nationale regler, hvis miljø- eller dyrevelfærdsmæssige grunde tilsiger dette.

Med hensyn til udformning af den fremtidige kontrol findes det positivt, at der arbejdes videre med at tilrettelægge kontrollen ud fra en risikobaseret tilgang.

Forbrugerrådet er helt enig i, at GMO-mærkede produkter ikke samtidig kan mærkes som økologiske. Samtidig findes det positivt, at grænsen for utilsigtet GMO-indhold i økologiske fødevarer fastsættes til mærkningsgrænsen for GMO-mærkning (0,9%), idet en lavere grænseværdi ville pålægge

økologiske producenter en uforholdsmæssig stor byrde til supplerende kontrol med deraf fordyrede produkter til følge.

Det er dog vigtigt, at der på inputsiden opretholdes lavere grænseværdier, eksempelvis vil det have store konsekvenser, hvis såsæden ikke er GMO-fri.

Den foreslåede ændring af komitéproceduren vil give Kommissionen et større ansvar end i dag for at sikre en balanceret udvikling af den økologiske produktionsform. Dette vil efter forbrugerrådets mening medføre en øget forpligtelse til at inddrage den økologiske sektor, forbrugerorganisationer og eksperter i væsentlig større udstrækning, end der er lagt op til i forslaget til den nye forordning.

Forslaget har på ny været i høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalg i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006.

De Samvirkende Købmænd har afgivet bemærkninger, idet der gøres opmærksom på, at når økologiske produkter ikke må fremstilles ved hjælp af GMO, virker det forvirrende at angive, at GMO-mærkede produkter ikke samtidig kan mærkes som økologiske.

Fødevarerindustrien har i forlængelse af deres høringssvar afgivet den 11. januar 2006 suppleret med, at man, af hensyn til den interne samhandel i EU, lægger afgørende vægt på, at reglerne for omsætning af økologiske fødevarer harmoniseres. Fødevarerindustrien bemærker, at den situation, som indtil i dag har kendetegnet den økologiske sektor med private kontrolorganer, nationale mærker osv., nok er egnet til at beskytte de lokale producenter på det hjemlige marked, men at forskellene fra land til land til gengæld har hæmmet den interne samhandel medlemsstaterne imellem. Både myndigheder og de enkelte virksomheder har i årevis brugt ressourcer på at opnå akkreditering af diverse produkter. Fødevarerindustrien ser derfor ensartede og forenklede regler for mærkning og omsætning af økologiske fødevarer som en central forudsætning for at øge omsætningen af økologiske produkter i EU. I den forbindelse støtter Fødevarerindustrien kravet om obligatorisk mærkning med "EU-økologisk", selvom FI helst havde set, at forslaget indeholdt et krav om obligatorisk mærkning med EU-logo. I forlængelse heraf støtter FI yderligere, at der indføres begrænsninger på mærkning og anprisning af private økologimærkningsordninger.

Landbrugsraadet henviser til tidligere afgivne høringssvar henholdsvis den 11. januar 2006 og den 1. februar 2006 samt til arbejdet i den nedsatte arbejdsgruppe i Det Økologiske Fødevareråds regi. Landbrugsraadet finder anledning til at bemærke, at overordnet skal det fremhæves at man finder det hensigtsmæssigt, at der fremsættes et forslag til ny økologiforordning, som muliggør en betydelig forenkling af reglerne i forhold til den gældende forordning. Organisationerne har også med tilfredshed noteret, at der lægges op til forenklinger af reglerne, forbedring af mulighederne for samhandel over grænserne, herunder import fra tredjelande, en styrkelse af økologikontrollen, og at rækkevidden af forordningen udvides til også at omfattes akvakultur. Samtidigt finder Landbrugsraadet det beklageligt, at storkøkkener ikke er omfattet af forslaget, samt at eventuelle fremtidige behov for regler for jagt og fiskeri begrænses. Landbrugsraadet finder, at Kommissionen bør sikre,

at opbygningen i forordningens struktur og eventuelle undtagelser i regelsættet, der skal tidsbegrænses for at sikre opfyldelse af principperne. Landbrugsraadet efterlyser en nærmere begrundelse for, at der i forordningsteksten fremgår, at kontrollen skal være brugerbetalt og finder således ikke, at kravene til finansiering af kontrollen bør fremgå af forordningsteksten. Det forudsættes dog, at kontrolomkostningerne ikke er årsag til konkurrenceforvridning. I forlængelse af ovennævnte finder Landbrugsraadet, at der bør arbejdes for indførelse af en risikobaseret kontrol, og kriterierne herfor bør drøftes nærmere frem for krav om et fuldstændigt kontrolbesøg årligt. Det er helt afgørende for tilliden til de økologiske produkter, at der sker en styrkelse af kontrollen og der sikres gennemsigtighed i kontrollen i de enkelte kontrolorganer og medlemsstater samt ensartethed i kontrolindsatsen. Her er kravene opstillet i forordning 882/2004 (EF) om offentlig kontrol et vigtigt element. Endelig lægger Landbrugsraadet vægt på, at der fastsættes kriterier i forordningsteksten for, hvorledes et rådgivende udvalg bestående af interessenter systematisk inddrages i arbejdet med Kommissionen om udviklingen af den økologiske produktion, herunder sikrer sektorens praktiske indflydelse og forbedre det faglige beslutningsgrundlag.

Det Økologiske Fødevareråd fremsendte den 16. august 2006 brev til Fødevareministeriet med notat udarbejdet af Landbrugsrådet, Økologisk Landsforening, Dansk Landbrug og Mejeriforeningen. I notatet, som et samlet Økologisk Fødevareråd har tilsluttet sig, er Det Økologiske Fødevareråds vigtigste prioriteringer og holdninger på en række centrale specifikke områder præsenteret og omfatter blandt andet:

- Stakeholder involvement – herunder reel og formel inddragelse af de økologiske kerneaktører.
- Samhandel – herunder obligatorisk anvendelse af EU-økologilogoet.
- Flexibilitet – herunder fjernelse af pkt. f i artikel 16, stk. 2 og en generel stram fortolkning af artikel 16 om særlige produktionsregler samt fastholdelse af den nuværende mulighed for at fastlægge mere restriktive nationale regler.
- Principper for den økologiske produktion bør fremgå af forordningsteksten og der bør være en klar struktur i forordningsteksten.
- Kontrol og kontrolgebyrer – herunder vigtigheden af kontrollen i forhold til produktionens troværdighed.

Ved mødet i § 2-udvalget den 4. oktober 2006 bemærkede Landbrugsraadet, at man ikke kunne støtte en kontrolordning i privat regi, som efter Landbrugsraadets opfattelse sår tvivl om økologisystemet. Landbrugsraadet udtrykte sig til fordel for et obligatorisk økologilogo.

Landbrugsraadet har supplerende med brev af 5. oktober 2006 anført, at Landbrugsraadet lægger vægt på, at der fra dansk side arbejdes for en sammenhæng mellem økologilovgivningen og øvrige politikområder på EU-niveau. Det gælder blandt andet med hensyn til den generelle kontrolforordning (EF) nr. 882/2004 og GMO-lovgivningen. Landbrugsraadet finder endvidere, det er vigtigt, at Danmark arbejder for at fastholde de gode forslag, der var i det oprindelige forslag til forordning, til at sikre øget ensartethed, gennemsigtighed og troværdighed af den økologiske produktion.

Fødevareindustrien bemærkede desuden, at man støtter et obligatorisk økologilogo og finder, at en mærkning med ”EU-økologisk” ikke er tilstrækkelig. Fødevareindustrien udtrykte sig endvidere imod forslaget om supplerende definition af GMO’er i forslaget (gær og enzymer), som ikke hører hjemme i dette forslag. Endelig var Fødevareindustrien betænkelig ved en kontrolordning i privat regi.

Forslaget har på ny været i høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. – 21. december 2006.

Landbrugsraadet har afgivet bemærkninger den 6. december 2006 og bemærker, at organisationerne mener, at Danmark bør arbejde for, at Ministerrådet når til fælles politisk enighed på mødet i december, men mener også at der dog fortsat er en række forhold, hvor der er behov for en nærmere afklaring, herunder nye formuleringer. Det gælder blandt andet med hensyn til

- hvordan det sikres, at interessenterne inddrages i og bliver hørt vedrørende formuleringen af det europæiske regelsæt og administrationen heraf – herunder for eksempel at det nævnes i præamblen og gerne i artikel 31,
- præcisering af de overordnede principper for økologisk jordbrug,
- de problemer der ligger i artikel 4, som blandt andet vil give mulighed for at anvende kunstgødning,
- forbuddet mod GMO, herunder definitioner og at tærskelværdier for acceptabelt utilsigtet indhold fastsættes i en Kommissionsforordning,
- at medlemsstaterne fortsat kan fastsætte mere restriktive regler, men som ikke påvirker samhandelen,
- beregning af økologiprocenten på grundlag af alle ingredienser af landbrugsoprindelse med undtagelse af vand og salt
- at engrosvirksomheder fortsat skal underkastes kontrol, da det er vigtigt af hensyn til kontrollens troværdighed og effektivitet, samt
- hvordan den i artikel 17 foreslåede oprindelsesmærkning skal fungere i praksis.

Organisationerne finder, at Danmark fortsat skal arbejde for følgende overordnede mål:

- at styrke inddragelsen af interessenterne blandt andet via Kommissionens Rådgivende Gruppe for Økologi
- at sikre en ensartet håndhævelse af regelsættet og sikre øget gennemsigtighed vedrørende kontrollen gennem de kompetente myndigheders indberetning af kontrolpraksis og overtrædelser til Kommissionen og overvågning af kontrollen i medlemsstaterne
- lette samhandel primært gennem fastholdelse af formandskabets forslag om obligatorisk anvendelse af EU-logo – og hvis dette vedtages vil artikel 24 kunne undværes
- en stram fortolkning af adgangen til at fastsætte mere lempelige regler

Der henvises i øvrigt til de af Det Økologiske Fødevareråd den 16. august fremsendte prioriterede bemærkninger.

Fødevarerindustrien har i brev af 6. december 2006 i forlængelse af tidligere afgivne høringssvar bemærket, at man overordnet set er meget tilfreds med, at der med de foreslåede ændringer lægges op til en harmonisering af økologireglerne i EU. Dette forventes at lette den interne samhandel betydeligt. Fødevarerindustrien vurderer desuden, at der er et stort uudnyttet potentiale i afsætningen af danske økologiske varer i EU-25, og på den baggrund er alle tiltag, der kan forbedre samhandlen velkomne og nødvendige.

Af samme grund ønsker Fødevarerindustrien indførelse af et obligatorisk fælles EU-logo og støtter derfor formandskabets forslag om obligatorisk mærkning med EU-logo. Desuden bakker man op om, at der ikke skal være mulighed for indførelse af strammere nationale regler, da dette vil udvide harmoniseringsformålet.

Vedrørende GMO har Fødevarerindustrien ingen bemærkninger til det generelle forslag om, at GMO-mærkede produkter ikke også kan mærkes som økologiske. Til gengæld er man af principielle årsager uenig i, at man via økologiforordningen forslår supplerende definitioner af produkter med GMO-oprindelse, som ikke allerede findes i de generelle GMO-mærkningsregler. Ændring eller supplerende af de gældende GMO-regler bør kun finde sted i forbindelse med ændring/justering af disse, og Fødevarerindustrien kan derfor ikke bakke op om forslaget på dette punkt.

For så vidt angår importområdet bakker Fødevarerindustrien op om det oprindelige forslag om ækvivalens via Codex-reglerne. Dette vil lette adgangen til nødvendige råvarer, som i stigende grad importeres fra tredjelande i forarbejdningsindustrien. Man bakker endvidere op om det oprindelige forslag om EU-kontrolorganer til erstatning for de nationale importtilladelser og beklager derfor formandskabets ændringsforslag på dette punkt.

Desuden har LO afgivet bemærkninger og mener, at den foreslåede revision af økologiforordningen er et vigtigt tiltag, men at de beskæftigedes arbejdsmiljø bør indgå, og at der bør indskrives et afsnit omhandlende uddannelse af de beskæftigede, idet uddannelse i blandt andet hygiejne og fødevarerhåndtering især er vigtig i den økologiske produktion. LO opfordrer på den baggrund, at disse områder medtages så arbejdsmiljø- og uddannelsesområderne indgår.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Den danske regering forholder sig positivt til harmoniseringen af økologiske produktionsmetoder og af angivelser heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler.

Regeringen finder, at Kommissionen bør bistås af en forskriftkomité.

Det er vigtigt, at den frie handel i EU med økologiske produkter sikres bedst muligt. Regeringen mener, at obligatorisk anvendelse af EU-logo er det bedste middel hertil. Derfor ser Regeringen

gerne et krav om obligatorisk EU-logo, når dette ikke forhindrer, at nationale og private logoer også kan benyttes parallelt hermed. Samtidig lægges der vægt på, at det oprindelige forslags øvrige samhandelsfremmende elementer opretholdes eller erstattes af elementer med tilsvarende effekt.

Det er endvidere vigtigt at understrege, at den gældende forordning allerede forbyder GMO i den økologiske produktion. Regeringen er positiv overfor en præcisering af forbuddet. Regeringen er positiv over for, at det nuværende forbud videreføres og præciseres.

Regeringen lægger vægt på, at økologikontrollen ikke svækkes. Regeringen arbejder derfor for at det for alle økologiske produkter skal kunne dokumenteres, at produkterne er økologiske.

Regeringen finder, at økologikontrollen i lighed med den øvrige kontrol på fødevarerområdet bør være risikobaseret sådan, at kontrollen målrettes de virksomheder, hvor der er størst risiko for overtrædelser. Endvidere støtter regeringen, at der fortsat kræves et årligt kontrolbesøg. Regeringen finder, at det bør være op til de enkelte medlemsstater, hvordan kontrollen skal finansieres nationalt.

Regeringen finder ikke, at der nationalt skal være mulighed for at fritage grossister, der kun handler med færdigpakkede produkter, fra økologikontrol. En sådan fritagelse vil generelt svække sporbarheden af de økologiske produkter.

Regeringen finder, at storkøkkener skal have mulighed for at anprise brug af økologiske råvarer.

Ændringsforslaget lægger op til, at forordningen skal regulere på det højeste niveau. Der lægges således helt principielt op til, at der ikke skal være et behov for at vedtage strengere regler. Forordningen forhindrer dog ikke, at private kontrolorganer gives mulighed for at fastsætte strengere regler. Danmark vil arbejde for, at også statslige kontrolorganer skal have mulighed for at fastsætte strengere regler, dog således, at det ikke må forhindre produkternes frie bevægelighed.

Regeringen støtter, at der er mulighed for fleksibilitet i regeldannelsen. Flexibiliteten indebærer, at medlemslande med meget forskellige forudsætninger gives mulighed for at udvikle den økologiske produktion. Flexibiliteten skal forvaltes strengt og gerne tidsbegrænset.

Regeringen finder, at det er vigtigt at styrke interessentinddragelsen.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Da forslaget overvejende er en udmøntning af anbefalingerne i Den Europæiske Aktionsplan og Rådskonklusionerne herom, er forslaget generelt blevet positivt modtaget af de øvrige medlemslande. Dog har mange medlemslande forbehold overfor delelementer i forslaget, herunder eksempelvis artiklerne vedrørende mærkning, kontrol og procedure.

Flere lande har givet udtryk for, at økologiforordningen alene skal indeholde et GMO-forbud, mens selve detailreguleringen skal følge de generelle mærkningsregler for foder og fødevarer (samt de kommende for såsæd).

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er senest blevet forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. oktober 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24.-25. oktober 2006, jf. samlenotat oversendt den 5. oktober 2006.

Sagen er tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg den 19. maj 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. maj 2006, jf. samlenotat oversendt den 11. maj 2006, samt den 20. januar 2006 i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 23. januar 2006, jf. samlenotat oversendt den 13. januar 2006.

Der er oversendt grundnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg den 22. februar 2006 og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 10. januar 2006.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

---

5. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om udvikling af landbrugsmiljøindikatorer for overvågning af integreringen af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik

KOM (2006) 508

Nyt notat.

Resumé

Ved meddelelsen aflægger Kommissionen rapport om arbejdet med at udvikle landbrugsmiljøindikatorer for overvågning af integreringen af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik. På grundlag heraf mener Kommissionen, at det for at imødekomme det øgede politiske behov er nødvendigt at videreudvikle, styrke og konsolidere informationssystemet til overvågning af integreringen af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik, især gennem etableringen af et permanent og stabilt forvaltningssystem. I udkast til rådskonklusioner anbefales det, at Kommissionen fortsætter arbejdet med udvikling af landbrugsmiljøindikatorerne.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2006) 508 af 15. september 2006 fremsendt ovennævnte meddelelse.

Meddelelsen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19.-21. december 2006 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner, formentlig som a-punkt.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om en meddelelse, er spørgsmålet om overholdelse af nærhedsprincippet ikke relevant.

Formål og indhold

Det Europæiske Råd tilsluttede sig på sit møde i Göteborg i juni 2001 konklusionerne fra landbrugsministrenes møde i april 2001 om miljømæssig integration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik og opfordrede Kommissionen til regelmæssigt at overvåge og vurdere Rådets integrationsstrategi og til at videreføre bestræbelserne på at forbedre landbrugsmiljøindikatorerne og definere de statistiske krav til indikatorerne.

Kommissionen iværksatte i september 2002 IRENA-projektet (indikatorer for integrering af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik). Projektet, der havde til formål at udvikle et sæt landbrugsmiljømæssige indikatorer, blev færdiggjort i slutningen af 2005. De 35 landbrugsmiljømæssige indikatorer, som er identificeret i Kommissionens meddelelser KOM(2000) 20 og KOM(2001) 144, er konfigureret for EU15 på passende geografisk niveau og så vidt muligt på grundlag af eksisterende datakilder.

Kommissionen aflægger ved meddelelse KOM(2006) 508 rapport om arbejdet med at udvikle landbrugsmiljøindikatorer for overvågning af integreringen af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik. Meddelelsen beskriver den politiske baggrund for udviklingen af landbrugsmiljøindikatorer, analyserer behovet for at udvikle sådanne indikatorer i relation til den løbende proces omkring reform af den fælles landbrugspolitik, vurderer de opnåede fremskridt og identificerer centrale udfordringer og aktioner i det fremtidige arbejde. På grundlag heraf mener Kommissionen, at det for at imødekomme det øgede politiske behov er nødvendigt at videreudvikle, styrke og konsolidere informationssystemet til overvågning af integreringen af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik, især gennem etableringen af et permanent og stabilt forvaltningssystem.

For at kunne dække de forskellige niveauer for overvågningen af miljøintegrationen og baseret på det hidtidige arbejde foreslår Kommissionen at bibeholde et kernesæt på 28 indikatorer, som omfatter 26 IRENA-indikatorer og to nye indikatorer, der dækker nye landbrugsmiljømæssige områder. Kommissionen foreslår endvidere etablering af en permanent og stabil ramme for at sikre indikatorsystemets funktion på lang sigt. Dette er et langsigtet projekt, som kræver medlemsstaternes fulde deltagelse og engagement, især med hensyn til indsamling og levering af de nødvendige data. Endvidere inddrages en række landbrugsmiljømæssige indikatorer i den fælles overvågnings- og evalueringsramme for de regionale udviklingsprogrammer for perioden 2007–2013. Disse fælles indikatorer dækker prioriterede miljøspørgsmål, herunder biodiversitet og områder af stor naturværdi, vandressourcer og klimaændringer.

I udkast til Rådskonklusioner henviser Kommissionen til forarbejdet og anbefaler, at

- Kommissionen fortsætter arbejdet med udvikling af landbrugsmiljøindikatorerne

- arbejdet gennemføres i tæt samarbejde med de relevante nationale institutioner (herunder statistiske institutioner)
- Kommissionen etablerer et mere stabilt og permanent overvågningssystem for administration af indikatorerne i tæt samarbejde med medlemsstaterne
- Eurostats Stående Komite for Landbrugsstatistik involveres aktivt i processen, specielt vedrørende identifikation og fordeling af ansvar mellem partner institutioner for indsamling og opdatering af indikatorerne.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervet og berører ikke beskyttelsesniveauet.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt.

Dansk Landbrug har afgivet høringssvar og finder det overordnet set positivt, at der udarbejdes en række klart definerede miljøindikatorer på landbrugsområdet. Anvendelse af gode og entydige indikatorer vil medvirke til at sikre, at udviklingen i miljøstatus kan sammenlignes på et ensartet grundlag, både over tid, mellem regioner og mellem de enkelte medlemslande. På den baggrund bakker Dansk Landbrug op om Kommissionens initiativ.

Dansk Landbrug finder det af meget stor vigtighed, at anvendelsen de nye miljøindikatorer ikke vil medføre øgede administrative omkostninger for erhvervet.

Hvad angår selve valget af indikatorer finder Dansk Landbrug det vigtigt, at

- antallet af forskellige indikatorer ikke bliver for stort, idet det vil medvirke til at sløre de overordnede udviklingstendenser
- der kun anvendes relevante indikatorer, der viser udviklingen i den faktiske tilstand i miljøet. Miljøindikatorerne skal give et klart billede af udviklingen i miljøpåvirkningen fra landbrugets side, som er forståelig for andre end fagfolk

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte arbejdet med at systematisere overvågningen af den fælles landbrugspolitik miljøvirkninger. Denne overvågning skal forbedre informationsgrundlaget for at sikre fortsat miljømæssig integration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik, jævnfør konklusionerne fra Rådet for landbrugsministrenes møde i april 2001.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes blandt medlemsstaterne en generel tilslutning til forslaget til rådskonklusioner.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

---

6. Strategi for Fællesskabets dyresundhedspolitik 2007-2013 KOM-dokument foreligger endnu ikke

---

Der henvises til særskilt notat fra Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

---

7. Forslag til Rådets direktiv om minimumsregler for beskyttelse af slagtekyllinger KOM (2005) 221

Der henvises til særskilt notat fra Justitsministeriet.